

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Aeres VMBO Sneek

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028

Programma Toetsing en Afsluiting VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028

Inleiding

Welkom in de bovenbouw van Aeres VMBO Sneek. Nu je in klas 3 zit werk je al aan je diplomering want in het derde jaar start het eindexamen al voor een aantal vakken.

Het eindexamen van een vak bestaat uit:

- een schoolexamen, of
- een schoolexamen en een centraal eindexamen, of
- een schoolexamen en een centraal schriftelijk en praktisch examen

De onderdelen die je voor je schoolexamen moet doen worden beschreven in dit PTA, het Programma van Toetsing en Afsluiting. In Somtoday zie je de resultaten voor de schoolexamen onderdelen in je 'Examendossier'.

Elk vak heeft een PTA met toetsen of onderdelen, hierbij staat beschreven wat je moet leren en hoe je schoolexamencijfer tot stand komt.

De meeste vakken hebben een PTA van één schooljaar. Bij vakken met het schoolexamen in jaar 4 tellen de cijfers van jaar 3 mee voor de overgang. In Somtoday zie je cijfers die tellen voor de overgang in je 'Voortgangsdossier'.

In dit boekje staat handige informatie en alles wat er de komende twee jaar van je wordt verwacht om je diploma te kunnen halen.

We wensen je heel veel succes!

Namens het hele onderwijsteam,
Esther Brouwer

Informatie over het schoolexamen

Toetsen - twee jaar schoolexamen of één jaar schoolexamen

1-jarig PTA

Bij de meeste vakken horen de cijfers en beoordelingen op alleen de toetsen van jaar 3 of alleen de toetsen van jaar 4 bij je examen; dit is een schoolexamen met een 1-jarig PTA.

2-jarig PTA

Het kan voorkomen dat het schoolexamen van een vak start in jaar 3 en in jaar 4 wordt afgerond, vlak voor de start van het centraal examen. Alle cijfers en beoordelingen op de toetsen van jaar 3 en jaar 4 zijn onderdeel van je examen; dit is een 2-jarig PTA.

Voortgangsdossiers

Sommige vakken hebben naast PTA toetsen in leerjaar 3 ook voortgangstoetsen. Deze toetsen tellen niet mee voor het schoolexamencijfer (en staan dus niet vermeld in dit PTA). Ze tellen wel mee voor de overgang. In Somtoday zie je de cijfers die tellen voor de overgang in je 'Voortgangsdossier'.

Algemene vaardigheden zijn onderdeel van het schoolexamen

Naast de onderdelen die je afsluit met een toets of opdracht werk je in de lessen van ieder vak, tijdens LOB, in mentor-of coachtijd en bij stages ook aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen:

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Oriëntatie op leren en werken

Ook komt bij ieder vak oriëntatie op leren en werken aan bod (eindterm K1). In de les komt de theoretische kant aan bod: hoe het vak in de maatschappij en bij verschillende beroepen handig is.

De praktijk van 'leren werken' komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. onderdeel Stage in het LOB-PTA.

Periodes en examenreglement Aeres VMBO Sneek

Jaar 3	Data	SE week	Herkansingsweek
Periode 1	20-08-26 t/m 18-06-27	Geen SE week	23-06-27 t/m 24-06-27

Regels bij absentie schoolexamen

Indien je een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen niet kunt maken, bijvoorbeeld wegens ziekte of door bijzondere omstandigheden moeten je ouders/verzorgers je vóór aanvang van de toets ziek melden of toestemming vragen voor je afwezigheid bij de teamleider. De vakdocent biedt de gelegenheid tot het inhalen van het schoolexamen of het onderdeel. (Zie het examenreglement voor absentie bij een centraal examen).

Schoolexamenwerk op tijd inleveren - punctualiteit

Praktische opdrachten en Handelingsdelen moet je op tijd afronden en inleveren. Plannen en op tijd je werk afronden is een belangrijke competentie, daarom weegt 'punctualiteit' (op tijd zijn) in de beoordeling bij deze PTA-onderdelen. Lever je zo'n opdracht in na de inleverdatum, dan zorgt het onderdeel punctualiteit voor puntenaftrek:

per dag te laat gaat 0,4 punt van je cijfer af, tot een maximum van 2,0 punten.

Herkansingen SE

Of een toets herkanst kan worden, staat in het vak-PTA; een 'ja' betekent niet dat je iedere toets opnieuw kan doen. Na een herkansing geldt altijd het hoogste cijfer dat is behaald. Bespreek met je mentor of coach welk vak/welke toets jou bij herkansing de beste kansen geeft. De vakdocent of LEC besluit over welk deel van de stof de herkansing gaat. Je herkansing vervangt het cijfer van één toets. Bij langdurige ziekte of bijzondere omstandigheden kan de directeur, op advies van de LEC, een kandidaat extra herkansing(en) toekennen.

Herkansingsregeling

SE Profiel Groen (BB & KB):

Het schoolexamen voor het Profielvak Groen wordt in maart afgesloten. Iedere leerling mag met één herkansing het cijfer van één PTA-onderdeel ophalen.

Praktijkgericht vak groen (GL & TL):

Het schoolexamen in het praktijkgericht vak groen (PVGR) wordt in maart afgesloten. Als je onvoldoende staat voor het schoolexamen PVGR dan zal alleen bij bijzondere omstandigheden de LEC een herkansing adviseren aan de directeur.

Keuzevakken en maatschappijleer:

De herkansingsregeling voor de keuzevakken en maatschappijleer staat beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO.

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers. Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer x weging). Een PO of HD wordt ook op punctualiteit beoordeeld. Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten met 'behaald' zijn beoordeeld.

De Locatie Examencommissie (LEC)

Op school zijn een aantal mensen het hele jaar bezig om de examens goed te regelen. Zij controleren of iedere leerling alle schoolexamens heeft gemaakt, of er bijzonderheden zijn en dat er bijvoorbeeld laptops met voorleesoptie zijn voor dyslecten. Dit groepje noemen we de LEC. Je kunt bij de LEC terecht met vragen over de afname en regels rond het school- en centraal examen. Bij ons op school zitten in de LEC:

Een voorzitter: Johannes Huisman

De examensecretaris: Thys Strikwerda

Een lid: Fimke Hoekstra

Ook is de medewerker van de administratie onmisbaar om jou een diploma uit te kunnen reiken, dit is/zijn op onze locatie: Judith Albers

Commissie van Beroep voor de examens

Postbus 245

6710 BE Ede

Als je bezwaar hebt op een genomen maatregel, dan kun je terecht bij de commissie van beroep.

Procedure na aanvraag herkansing

SE: na afloop van de periode word je geïnformeerd over de procedure SE-herkansingen

CE: na het bepalen van de uitslag voor het examen: als je op basis van je cijfers het eindexamen niet behaalt met je resultaten, dan krijg je een advies voor het inzetten van de herkansing volgens de regels van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Afronden en het eindcijfer van het schoolexamen

Het schoolexamen wordt uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten. Na afsluiting van het schoolexamen kan in geval van bijzonderheden de herkansingsregeling nog gelden. De eindcijfers voor vakken van het schoolexamen waarin je ook een centraal examen aflegt en de resultaten voor maatschappijleer, CKV, LO en het profielwerkstuk in de GL en TL, worden uitgereikt middels het Examendossier. Je tekent voor ontvangst van het examendossier.

Leerlingenstatuut

In Artikel 4 van het leerlingenstatuut staan afspraken over toetsing. Het leerlingenstatuut en het volledige Examenreglement vind je op de website van Aeres VMBO: www.aeresvmbo.nl/over-aeres-vmbo/regelingen-en-statuten

Onder verantwoordelijkheid van:

College van Bestuur Aeres Groep
Mansholtlaan 18
6708 PA Wageningen

Postbus 245
6710 BE Ede

Aldus vastgesteld,
Datum: september 2026
Plaats: Sneek

PTA per vak

Begrippen	Beschrijving
Periode	In deze kolom staat in welke periode een toets wordt afgenomen. Van de docent hoor je welke dag dat is. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, en wat je moet kennen en kunnen. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, wat je moet kennen en kunnen.
Afkorting	Elke toets heeft een afkorting. Voor de docenten is deze kolom belangrijk, omdat zij bij elke afgenomen toets een beoordeling moeten geven. De gegeven beoordelingen worden met deze afkorting vastgelegd in het examendossier.
Exameneenheid	In deze kolom staan de landelijke exameneenheden die verwijzen naar de eindtermen van elk vak.
Toetscode en omschrijving	In deze kolom staat de toetscode en een korte omschrijving van de toets.
Toetsvorm	In deze kolom staat op welke manier je laat zien wat je kent en kunt. In het PTA zie je de afkorting staan van de toetsvorm. Dat kan zijn een: MT - mondelinge toets ST - schriftelijke/digitale toets met gesloten en/of open vragen PO - praktische opdracht: product/ werkstuk/ presentatie/ video/ practicum/ stageopdracht/ etc. CTP - combitoets theorie en praktisch: het theoriedeel en praktijkdeel kan op verschillende momenten worden ingepland HD - handelingsdeel MP - meesterproef PF - portfolio: een verzameling van bewijsstukken die samen één geheel vormen PvB - proeve van bekwaamheid
Toetsduur	In deze kolom kun je zien hoeveel tijd je hebt voor een toets. De tijd wordt weergegeven in minuten. Als het vakje leeg is is de toetstijd vrij.
Weging	Hier kun je zien hoe zwaar een onderdeel meetelt voor je SE-cijfer.
Herkansing	Soms heb je het recht om een toets in een vak opnieuw te doen. Je kunt hierdoor je cijfer voor de toets verbeteren. Het hoogste cijfer telt. Alleen de toetsen met 'J' (Ja) kun je herkansen.

Beoordeling	In deze kolom kun je zien wat voor soort beoordeling je krijgt: een cijfer, behaald/ niet behaald of onvoldoende (O)/ voldoende (V)/ goed (G). Een 'O' geeft een rekenwaarde van 4,5, een 'V' geeft een rekenwaarde van 6,5 en een 'G' geeft een rekenwaarde van 8.
De examenstof hoort bij het	Hier staat waar de examenstof bij hoort: het schoolexamen, het centraal examen, schooleigen examenstof of een combinatie hiervan. In de vak-syllabus op examenblad.nl staan welke eindtermen horen bij het schoolexamen en welke eindtermen horen bij het centraal examen. De school kan ook eigen examenstof in het PTA opnemen.
Opmerkingen	In deze kolom staat soms extra informatie die handig is om te weten, zoals de hoofdstukken die je moet leren of een inleverdatum voor een opdracht. De informatie in deze kolom is geen formele PTA-inhoud. Deze opmerkingen geven extra informatie. Dit kan veranderen. Bij een aanpassing geeft je docent aan wat geldend is.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / kunstvakken inclusief ckv
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	V/K/1, KV/K/2	VSN-G-KCKV-1	PO		1	J	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan zich oriënteren op eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. De kandidaat kan hierbij basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op samenwerken, communiceren en informatie verwerven en verwerken
1	SE3.2	KV/K/3, KV/K/4	VSN-G-KCKV-2	PO		1	N	Cijfer1-10	SE	e kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan tenminste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (beeldend, theater, dans, muziek) Tenminste één activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk. De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / maatschappijleer
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	ML/K/3; ML/K/4; ML/K/5	VSN-G-MA-1	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Wat is maatschappijleer. Hoe herken je een maatschappelijk probleem? Wat is sociale cohesie? Wat is macht? Waar sta jij in de samenleving? Waarden en normen, socialisatie. Feiten en meningen. Jongeren en jeugdculturen. Dominante en subculturen. Pluriforme samenleving. Is er één Nederlandse samenleving? Gezin, vrienden, school en wat maakt jouw identiteit. Pubertijd of puberteit? Verbonden met iedereen? Is jouw "zijn" nurture of nature?
1	SE3.2	ML/K/2; ML/K/7	VSN-G-MA-2	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Waarneming en selectieve waarneming, beeldvorming. Media als waakhond. Wat is de rol van massamedia? Communicatie, hoe werkt dat? Vrije informatie of beïnvloeding? Massamedia en verzuiling. Hoe ziet onze media wereld er uit? Hoe mediawijs ben ik eigenlijk?
1	SE3.3	ML/K/1; ML/K/5	VSN-G-MA-3	ST	45	1	N	Cijfer1-10	SE	Oriënteren op de eigen loopbaan; de sociale verschillen ontdekken en de invloed daarvan op werk of maatschappelijke positie kunnen verklaren. Wat is de invloed van werk op sociale stratificatie? Sociale ongelijkheid en het overheidsbeleid hierop.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / maatschappijleer

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.4	ML/K/4; ML1/K/6 ; ML/K/7	VSN-G-MA-4	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Een ideale samenleving = Politiek. Hoe kom je tot een ideale samenleving. Kan dat democratisch? Polderen of niet. internationale organisaties. Internationale Politiek. Is Nederland een eiland binnen de EU en VN? Mensenrechten, de moeite waard om te beschermen? invloed en macht; wetgeving. Criminaliteit, overtreding of misdrijf. crimineel gedrag, aangeleerd, aangeboren of door verslaving? Of ligt het aan je relaties. Halt, welke redenen zijn er om te straffen?

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / gezonde dieren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/9.3	VSN-G-GZDR-1	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	De levenscycli en productiecycli van het dier herkennen en benoemen. De specifieke behoefte van het dier tijdens de verschillende levensfasen en productiecycli beschrijven. De omgeving controleren en beoordelen en volgens de norm inrichten, rekening houdend met de levensfase en de productiecycli van het dier. Verschillende fasen van de voortplantingscyclus benoemen en herkennen.
1	SE3.2	K/GR/ 9.1;K/ GR/ 9.2;K/ GR/9.4	VSN-G-GZDR-2	CTP	180	1	N	Cijfer1-10	SE	Gezondheidskenmerken van dieren herkennen en benoemen en kunnen controleren. De conditiescore van het dier bepalen. Preventieve gezondheidsmaatregelen uitvoeren. Hygiënische maatregelen bij geboorte benoemen en toepassen. Dieren op de juiste manier benaderen, vangen, fixeren en hanteren. Exterieur en kenmerken van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) herkennen en benoemen. Assisterende werkzaamheden verrichten bij het omgaan met dieren.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / het groene machinepark
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/1.1	VSN-G-GRMP-1	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	brandstofmotoren herkennen, benoemen en onderhouden
1	SE3.2	K/GR/1.2	VSN-G-GRMP-2	CTP	45	1	J	Cijfer1-10	SE	elektrische circuits voor verlichting op landbouwvoertuigen tekenen, realiseren en repareren.
1	SE3.3	K/GR/ 1.3; K/ GR/1.4	VSN-G-GRMP-3	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en onderhouden. overbrengingen voor aangedreven landen tuinbouwmachines herkennen, benoemen en toepassen overbrengingen voor aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en toepassen

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / het houden van dieren
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/8.1	VSN-G-HVDR-1 Diersoorten & Rassen	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Diersoorten & Rassen: - Gangbare rassen herkennen en benoemen. - De belangrijkste raseigenschappen herkennen en beschrijven. - Een signalement opstellen van een ras. - Een relatie leggen tussen de uiterlijke kenmerken van het dier, de raseigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving. - Exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven.
1	SE3.2	K/GR/8.2	VSN-G-HVDR-2 Huisvesting	PO	120	1	J	Cijfer1-10	SE	Huisvesting: - Voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven - Voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen in relatie tot het te huisvesten diersoort - Controleren of een hok, stal en kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort - Een hok, stal en kooi volgens de huisvestingseisen inrichten - De klimaateisen in een hok, stal en kooi controleren en aanpassen - Advies geven bij de huisvesting van dieren

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / het houden van dieren

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.3	K/GR/8.3	VSN-G-HVDR-3 Verzorgingswerk- zaamheden	PvB	60	2	N	Cijfer1-10	SE	Verzorgingswerkzaamheden: - Dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. - Periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. - Een voeradvies geven en informatie verstrekken over de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / patisserie

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	PATI2		VSN-G-PATI-2	CTP		2	J	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / tuinontwerp en -aanleg
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/2	VSN-G-TOA-1 Theoretische toets	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Je kunt diverse tuinstijlen en tuintrends benoemen, een eenvoudig ontwerp maken, schaal- en materiaalberekeningen maken, een begroting opstellen, een beplantingsplan maken, planrubrieken en aanlegmaterialen toepassen in een ontwerp, de meest voorkomende grondsoorten herkennen, gereedschappen en materialen onderhouden en werkzaamheden op milieubewuste wijze uitvoeren.
1	SE3.2	K/GR/2	VSN-G-TOA-2 Praktische toets tuinaanleg	PO	180	1	N	Cijfer1-10	SE	Je kunt een opdracht aannemen, een werktekening lezen, een beplantingsplan maken, gereedschappen en materialen voor de aanleg gebruiken en onderhouden, de meest voorkomende grondsoorten herkennen en bewerken, aan de hand van een tekening (een deel van) het ontwerp aanleggen, de werkzaamheden op een milieubewuste wijze uitvoeren, het resultaat van zijn werkzaamheden opleveren en de werkzaamheden en de werkwijze evalueren met de opdrachtgever.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / vergroening stedelijke omgeving**Leerjaar 3**

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	VSO1		VSN-G-VGSO-1	PvB		1	N	Cijfer1-10		

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / mode en design
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	MODE1	K/EO/8.1	VSN-G-MODE-1	PF		1	N	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan stijlen,trends, producten en materialen herkennen. De kandidaat kan vormgevingsprincipes, beeldaspecten en kleurenleer door research toepassen in ontwerp opdrachten. De opdrachten moeten gepresenteerd worden in een stylingmap
1	MODE2	K/EO/8.2	VSN-G-MODE-2	HD		1	N	Cijfer1-10	SE	De kandidaat kan technieken toepassen en apparatuur bedienen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten behorend bij K/EO/8.1 .

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / groene zorg
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 12.1.1 K/ GR/ 12.1.2 K/ GR/ 12.2.1 K/ GR/ 12.2.2 K/ GR/ 12.2.3 K/ GR/ 12.2.4 K/ GR/ 12.2.5 K/ GR/ 12.2.7 K	VSN-GL-GZ -1	PvB	135	1	N	Cijfer1-10	SE	Oriëntatie op zorgboerderij - In een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en een individu en groep instrueren. Motiveren en helpen - Toezien op welzijn van dieren. Beoordeling eindgesprek

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / praktisch booglassen
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/PIE/ 8.1; K/ PIE/8.2; K/PIE/ 8.3; K/ PIE/8.4	VSN-G-PRBL-1	ST	45	1	J	Cijfer1-10	SE	Werking booglas proces en verschillende lasnaad vormen uitleggen. Soorten laselektroden herkennen en uitleggen wanneer je deze toepast. Werking lasapparaat. Het lezen van werktekeningen. Veiligheid bij het lassen en bewerken van het metaal.
1	SE3.2	K/PIE/ 8.1; K/ PIE/8.2; K/PIE/ 8.3; K/ PIE/8.4	VSN-G-PRBL-2	PO	270	1	N	Cijfer1-10	SE	informatie verzamelen en werkzaamheden voorbereiden lasnaden van lasverbindingen voorbereiden materialen verbinden aan de hand van een werktekening volgens de gestelde eisen vervaardigde producten opmeten en controleren en de uitgevoerde werkzaamheden afronden

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / duurzame melkveehouderij bedrijven en biodiversiteit vergr
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	DMV/K/ GR/ 14.1.2; DMV/K/ GR/ 14.1./3; DMV/K/ GR/ 14.1./4 ; DMV/ K/ GR/ 14.2.2; DMV/K/ GR/ 14.3.2	VSN-G-DMBV-1 Theorietoets over de lesstof van duurzame melkveehouderij	TT	90	1	J	Cijfer1-10	SE	Levenscycli van de koe kunnen benoemen/herkennen. Oplossingen aandragen voor klimaatnuestrale melkveehouderij. Aan de hand van instructie milieubevorende maatregelen herkennen, benoemen en uitvoeren. Biodiversiteit herkennen en maatregelen bedenken voor vergroten. Antibioticagebruik verminderende maatregelen benoemen en waarom dit belangrijk is. Verschillende beweidingvormen herkennen en benoemen rekening houdend met het milieu
1	SE3.2	DMV/K/ GR/ 14.2.1; DMV/K/ GR/ 14.2./3; DMV/K/ GR/ 14.3.1; DMV/K/ GR/ 14.3.3	VSN-G-DMBV-2 Praktische toets over de lesstof van duurzame melkveehouderij	PvB	120	2	N	Cijfer1-10	SE	Dierenwelzijn borgen doormiddel van huisvesting, verzorging (welzijnsonderzoek), gezondheids- en gedragskenmerken beoordelen. Grasland plannen en meedenke in het uitvoeren. Nut en noodzaak van zaken zoals koekompas benoemen en toepassen. (tijdelijke) afrasteringen kiezen en plaatsen ten behoeve.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / keukenspecialisatie
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/HBR/ 3.1.1;K/ HBR/ 3.1.2;K/ HBR/ 3.1.3;K/ HBR/ 3.1.4	VSN-G-KKSP-1 Hoofdgerecht maken	PO	90	1	N	Cijfer1-10	SE	het economisch belang van horecaspecialiteiten binnen de horeca, bakkerij en recreatie herkennen en benoemen. 2. trends en ontwikkelingen bij horecaspecialiteiten volgen en toepassen. 3. assortiment beheren, rekening houdend met seizoen, feestdagen en aanbod en prijs van de producten, tussenproducten en grondstoffen.
1	SE3.2	K/HBR/ 3.2.1;K/ HBR/ 3.2.3;K/ HBR/ 3.2.4	VSN-G-KKSP-2 Ontwikkel je eigen gerecht	PO	90	2	J	Cijfer1-10	SE	1. de juiste technieken toepassen, zoals pocheren en sauteren. 2. specifieke grondstoffen ingrediënten en tussenproducten bewerken. 3. apparatuur, gereedschap, en machines gebruiken en onderhouden.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / praktijkgericht vak groen
Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen- eenheid	Toetscode en omschrijving	Toetsvorm	Toets- duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen- stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	PVGR - domein.C 12 PVGR- domein.C 13 PVGR.do mein.C14 PVGR.do mein.C15 PVGR- domein.C 16 PVGR- domein.C 17	VSN-G-PVGR-1	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	C12 Ontwerpen van een ruimte C13 Maken van een product C14 Adviseren over bedrijfsvoering C15 Telen van een gewas C16 Verzorgen van dieren C17 Produceren van voedingsmiddelen
1	SE3.2	PVGR- domein.A 1 PVRG- domein.A 2	VSN-G-PVGR-2	pF	30	1	J	Cijfer1-10	SE	A1 Ontwikkelen van interesses A2 Ontwikkelen van kwaliteiten
1	SE3.3	PVGR- domein.B 3 t/m PVGR- domein.B 11	VSN-G-PVGR-3	MP	45	1	N	Cijfer1-10	SE	B3 Sociaal handelen B4 Samenwerken B5 Taalvaardigheden B6 Rekenvaardigheden B7 Digitale vaardigheden B8 Analytische denkvaardigheden B9 Kritische denkvaardigheden B10 Creatieve denkvaardigheden B11 Onderzoeken

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Voor de volledige omschrijving van de eindtermen verwijzen we naar de huidige versies van de syllabi en examenprogramma's:
<https://www.examenblad.nl/2027/vmbo-gl/vakken>

Nederlands
NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid NE/K/6 Leesvaardigheid NE/K/7 Schrijfvaardigheid NE/K/8 Fictie NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie NE/V/3 Vaardigheden in samenhang
Engels
MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde Talen MVT/K/4 Leesvaardigheid MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/6 Gespreksvaardigheid MVT/K/7 Schrijfvaardigheid MVT/V/1 Leesvaardigheid MVT/V/3 Kennis van land en samenleving MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Wiskunde

WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
WI/K/2 Basisvaardigheden
WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde
WI/K/4 Algebraïsche verbanden
WI/K/5 Rekenen, meten en schatten
WI/K/6 Meetkunde
WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek
WI/K/8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten
WI/V/1 Aanvullende eisen
WI/V/2 Verrijkingsopdrachten
WI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
WI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Biologie

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2 Basisvaardigheden
BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4 Cellen staan aan de basis
BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8 Houding, beweging en conditie
BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10 Bescherming
BI/K/11 Reageren op prikkels
BI/K/12 Van generatie op generatie
BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie
BI/V/1 Bescherming en antistoffen
BI/V/2 Gedrag bij mens en dier
BI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
BI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Natuur- en scheikunde I

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NASK1/K/2 Basisvaardigheden
NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde
NASK1/K/4 Stoffen en materialen
NASK1/K/5 Elektrische energie
NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen
NASK1/K/7 Licht en beeld
NASK1/K/8 Geluid
NASK1/K/9 Kracht en veiligheid
NASK1/K/10 Bouw van de materie
NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming
NASK1/K/12 Het weer

Duits

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken
MVT/K/2 Basisvaardigheden
MVT/K/3 Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen
MVT/K/4 Leesvaardigheid
MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid
MVT/K/6 Gespreksvaardigheid
MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
MVT/V/1 Leesvaardigheid
MVT/V/2 Schrijfvaardigheid
MVT/V/3 Kennis van land en samenleving
MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Economie

EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken
EC/K/2 Basisvaardigheden
EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie
EC/K/4A Consumptie
EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties
EC/K/5A Arbeid en productie
EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven
EC/K/6 Overheid en bestuur
EC/K/7 Internationale ontwikkelingen
EC/K/8 Natuur en milieu
EC/V/1 Verrijkingsstof
EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
EC/V/3 Vaardigheden in samenhang

Maatschappijleer

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
ML1/K/2 Basisvaardigheden
ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
ML1/K/5 Sociale verschillen
ML1/K/6 Macht en zeggenschap
ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Kunstvakken inclusief CKV

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken
KV/K/2 Basisvaardigheden
KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping
KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

Lichamelijke opvoeding 1

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
LO1/K/2 Basisvaardigheden
LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO1/K/4 Spel
LO1/K/5 Turnen
LO1/K/6 Bewegen op muziek
LO1/K/7 Atletiek
LO1/K/8 Zelfverdediging
LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Lichamelijke opvoeding 2

LO2/K/2 Basisvaardigheden
LO2/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO2/K/4 Spel
LO2/K/5 Turnen
LO2/K/6 Bewegen op muziek
LO2/K/7 Atletiek
LO2/K/8 Zelfverdediging
LO2/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten
LO2/K/10 Bewegen regelen
LO2/K/11 Bewegen en samenleving en gezondheid
LO2/K/12 Beroepspraktijkvorming

Praktijkgericht programma Groen

Domein A: Praktijkgerichte opdrachten
Eindterm 1 - Ontwikkelen van interesses
Eindterm 2 - Ontwikkelen van kwaliteiten

Domein B: Programmaoverstijgende vaardigheden
Eindterm 3 - Sociaal handelen
Eindterm 4 - Samenwerken
Eindterm 5 - Taalvaardigheden
Eindterm 6 - Rekenvaardigheden
Eindterm 7 - Digitale vaardigheden
Eindterm 8 - Analytische denkvaardigheden
Eindterm 9 - Kritische denkvaardigheden
Eindterm 10 - Creatieve denkvaardigheden
Eindterm 11 - Onderzoeken

Domein C: Programmaspecifieke vaardigheden
Eindterm 12 - Ontwerpen van een ruimte
Eindterm 13 - Maken van een product
Eindterm 14 - Adviseren over bedrijfsvoering
Eindterm 15 - Telen van een gewas
Eindterm 16 - Verzorgen van dieren
Eindterm 17 - Produceren van voedingsmiddelen

Beroepsgerichte keuzevakken

De eindtermen voor de beroepsgerichte keuzevakken vind je op de website van Stichting Platforms vmbo:
<https://www.platformsvmbo.nl/profielen/>